

Humanistisen ja kasvatustieteen ammattiosaajaksi

Ammatilliset perustutkinnot

Viittomakielisen ohjauksen perustutkinto

Lapsi- ja perhetyön perustutkinto

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinto

Humanistinen ja kasvatusala

Humanistinen ja kasvatusala liittyy eri-ikäisten monipuoliseen ohjaukseen ja kasvun ohjaamiseen. Alan perustutkinnon suorittaneita toimii kuntien, seurakuntien, laitosten, järjestöjen, erilaisten yhteisöjen sekä koulujen ja oppilaitosten palveluksessa. Alan työ on yhteisöllistä ohjaustyötä, jonka tavoitteena on edistää eri-ikäisten kasvua ja auttaa heitä tunnistamaan voimavaransa, vahvistamaan identiteettiään ja kehittämään oman elämänsä hallintaa.

Ammatilliset perustutkinnot on suunniteltu työelämän tarpeisiin. Ne ovat kolmevuotisia, 120 opintoviikon (ov) laajuisia ja ne tuottavat yleisen jatko-opintokelpoisuuden. Tutkintoihin sisältyy vähintään 20 ov työssäoppimista työpaikoilla. Tutkinnot rakentuvat peruskoulun oppimäärälle. Ne soveltuvat myös lukion oppimäärän opiskelleille ja ylioppilastutkinnon

suorittaneille (tällöin noin 30 ov lyhyemmässä ajassa). Halutessa voi suorittaa rinnakkain sekä ammatillisen perustutkinnon että ylioppilastutkinnon.

Alan työllisyysnäkymät ovat hyvät. Joissakin tehtävissä voi esiintyä työvoimapulaa suurten ikäluokkien siirtyessä eläkkeelle. Myös kolmannen sektorin työvoimatarve on kasvussa. Erityisnuorisotyön, koulujen ja nuorisotoimen uusien yhteistyömuotojen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn ennakoidaan lisäävän työvoimantarvetta.

Humanistisen ja kasvatusalan perustutkintoja on kolme ja jokaisessa yksi koulutusohjelma. Alalla on myös ammatitutkintoja.

Viittomakielisen ohjauksen perustutkinto

Viittomakielen ohjaaja on viittomakielen taitoinen työntekijä, joka toimii ohjaajana ja avustajana viittomakielisen yhteisön sekä viittomia kommunikaatiossaan hyödyntävien henkilöiden ohjaus- ja avustustehtävissä. Viittomakielen ohjaajalta edellytetään erityisen laaja-alaisia kommunikaatiotaitoja. Myös monivammaisten ohjaamisen ja avustamisen taitoja tarvitaan. Viittomakielen ohjaaja saa opiskelun aikana viittomakielen perustaidon.

Viittomakielen ohjaaja (=tutkintotekijä) valmistuu viittomakielisen ohjauksen koulutusohjelmasta.

Työpaikat

Viittomakielen ohjaaja voi toimia varhaiskasvatuksessa (lasten päivähoito, aamu-

ja iltapäivätoiminta, perhetyö), eri-ikäisten koulunkäyntiin ja opiskeluun liittyvissä tilanteissa kouluissa ja oppilaitoksissa. Viittomakielen ohjaajan työpaikka voi olla myös laitos- ja vanhustyössä sekä erilaisilla kursseilla, leireillä ja kerhoissa esimerkiksi ohjaajana tai henkilökohtaisena avustajana. Ohjaajat voivat työskennellä myös viittomakommunikaatiota käyttävien kuulevien parissa. Palvelujen järjestäminen (esim. avustaminen, tukihenkilöpalvelut) on mahdollista myös oman yrityksen kautta.

Viittomakielen yhteiskunnallinen asema on vahvistunut ja viittomakielisiä palveluja kehitetään lisää. Väestön ikääntyminen lisää myös avustamispalvelujen tarvetta. Kuulevien, esimerkiksi dysfaattisten ja kehitysvammaisten lasten kielellisessä kuntoutuksessa on viittomakommunikaatiota käytetty viime vuosina yhä enemmän. Tähän liittyvät ohjaus- ja avustustehtävät lisääntyvät.

Lapsi- ja perhetyön perustutkinto

Alalla työskentely on kokonaisvaltaista kasvatusta, ohjausta, hoitoa ja huolenpitoa. Työ on yhteisöllistä ohjaustyötä, jonka tavoitteena on edistää eri-ikäisten kasvua heidän omia lähtökohtiaan kunnioittaen. Se vaatii kiinnostusta ihmisen kasvamiseen ja kehittymiseen sekä mo-

tivointi- ja empatiakykyä. Koska työ on ihmissuhdetyötä, siinä vaaditaan myös vuorovaikutus- ja sosiaalisia taitoja sekä erilaisten toimintamenetelmien hallintaa. Alalla hyödynnetään kasvatustieteen ja psykologian perustietoutta.

Lastenohjaaja valmistuu lapsi- ja perhetyön koulutusohjelmasta.

Työpaikat:

Lapsi- ja perhetyön perustutkinnon suorittanut toimii lasten, varhaisnuorten ja heidän perheidensä parissa yhteiskunnan eri sektoreilla. Lastenohjaajat toimivat yhteistyössä muiden kasvatustyöhön osallistuvien kanssa. Työhön kuuluu lasten ja lapsiryhmien ohjausta sekä toimimista monimuotoisessa perhetyössä. Alan tutkinnon suorittaneita toimii kun-

tien, seurakuntien, laitosten, järjestöjen, erilaisten yhteisöjen sekä koulujen ja opilaitosten palveluksessa. Lastenohjaaja toimii varhaiskasvattajana päiväkodeissa, erilaisissa kerhoissa, leireillä, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa, leikki- ja ohjaustoiminnassa.

Nuoriso- ja vapaa-ajan-ohjauksen perustutkinto

Nuoriso- ja vapaa-ajan-ohjaaja suunnittelee, ohjaa, toteuttaa ja luo edellytyksiä lasten, nuorten ja aikuisten vapaaehtoiselle ja heidän omista lähtökohdistaan kehittyvälle kasvatus- ja vapaa-ajan toiminnalle. Työtä tehdään moniammatillisissa ympäristöissä yhteistyöverkostoissa. Nuoriso-ohjauksen erityisosaamista ovat menetelmälliset ohjaustaidot (kulttuuri-, liikunta- ja seikkailuohjaus, leiri-, retki- ja

elämäystoiminta) sekä nuorten elinolojen ja elinympäristön kehittäminen. Työn painopisteinä ovat sosiaalinen vahvistaminen, monikulttuurinen nuorisotyö sekä kansalaistoiminta.

Alalla työskentely edellyttää kiinnostusta ihmisen kasvamiseen ja kehittymiseen, vuorovaikutus- ja muita sosiaalisia taitoja, menetelmällistä osaamista sekä motivointi- ja empatiakykyä. Keskeistä on osata toimia sekä yksilöiden, ryhmien että verkostojen kanssa. Myös ohjaustaitoja vaaditaan.

Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja valmistuu nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen koulutusohjelmasta.

Työpaikat

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja voi toimia kunnassa, järjestössä, laitoksessa, yrityksessä, projekteissa ja kehittämishankkeissa sekä itsenäisenä ammatinharjoittajana. Nuoriso-ohjauksen erityisosaamista on tunnistaa erilaisia kulttuureja ja kasvuym-
päristöjä sekä kehittää nuorten elinoloja ja elinympäristöä.

Avoimen ja joustavan ryhmätoiminnan tarpeet ovat lisääntymässä. Toimintaa voi joustavasti sijoittaa erilaisiin toimintaympäristöihin. Lasten ja nuorten parissa

tehtävän moniammatillisen työn tarve ja osaaminen kasvaa. Esimerkiksi avoimen varhaiskasvatustoiminnan, perhelähtöisen työtavan, koululaisten aamu- ja ilta-päivätoiminnan, lasten ja nuorten vapaa-ajan ohjauksen, erityisnuorisotyön, koulujen ja nuorisotoimen uusien yhteistyömuotojen sekä syrjäytymisen ehkäisyn ennakoidaan lisäävän työvoimantarvetta. Erityistä tukea ja ohjausta tarvitsevien lasten määrä on lisääntynyt ja tarpeet tällä alueella kasvavat.

> Jatko-opinnot

Perustutkinto tuottaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin. Alan ammattikorkeakoulututkintoja on kaksi: kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelmassa yhteisöpedagogi (AMK) ja viittomakielentulkin koulutusohjelmassa viittomakielentulkki (AMK). Ammattiosaamista voi syventää myös suorittamalla näyttötutkintona lasten ja nuorten erityisohjaajan ammattitutkinnon. Myös lastentarhanopettajan ja luokanopettajan koulutukset ovat luonteeltaan jatko-opintoja.

Lisätietoja

www.oph.fi (koulutusjärjestelmä > ammatillinen koulutus) ja

www.edu.fi (amatillinen peruskoulutus)

www.ammattiosaaja.fi ja

www.ammatillinenkoulutus.com

> Ammattiosaajan
vuosi2005
www.ammattiosaaja.fi

OPETUSHALLITUS

Opetushallitus/myynti. PL 380 (Hakaniemenkatu 2) 00530 Helsinki
Puhelin: (09) 7747 7450; Telefax: (09) 7747 7475. Sähköposti: myynti@oph.fi,
www.oph.fi/verkkokauppa